

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ЗАТВЕРДЖЕНО
Ректор КНЕУ

А.Ф.Павленко

11 січня 2005 р.
Наказ від 11.01.2005 р. № 04

26.05.2016р №411

ІНСТРУКЦІЯ № 56 - 2005

з охорони праці для осіб, яким присвоюється 1 група електробезпеки

1. Загальні вимоги

- 1.1. Інструкція діє в Київському національному економічному університеті.
- 1.2. Ця інструкція є основою для присвоєння 1 групи з електробезпеки неелектротехнічного персоналу, який виконує роботи, при яких може виникнути небезпечність ураження електричним струмом та проведення повторного (1 раз в 6 місяців) інструктажу.
- 1.3. Перелік професій затверджується наказом ректора.
- 1.4. Навчання і перевірку знань правил і інструкцій проводить особа, яка відповідає за електрогосподарство з групою безпеки не нижче III
Перша група присвоюється неелектротехнічному персоналу та електротехнічному персоналу, який був прийнятий на роботу в університет, але не пройшов перевірку знань правил і інструкцій або має прострочені посвідчення про перевірку знань.
 - 1.4.1. Після проходження навчання згідно з "Типовим положенням про навчання, інструктаж й перевірку працівників з питань охорони праці", затвердженого наказом Державного комітету України по нагляду за охороною праці від 17 лютого 1999 р. № 27.
 - 1.4.2. Після щорічних перевірок знань з безпечних методів праці.
Посвідчення про перевірку знань при цьому не видається.
- 1.5. Присвоєння групи 1 оформлюється в спеціальному журналі з підписом особи, яка інструктує та особи, яку інструктують.
- 1.6. Відповідальність за своєчасну перевірку знань у неелектротехнічного персоналу з групою безпеки 1 несе керівник структурного підрозділу.

- 1.7. Відповідальність за своєчасну перевірку знань у електротехнічного персоналу з групою безпеки 1 і вище несе головний інженер університету.

II. Вимоги техніки електробезпеки перед початком робіт.

- 2.1. Перевірити та привести в належний стан.
- 2.1.1. Спецодяг, спецвзуття та індивідуальні засоби захисту.
- 2.1.2. Прилади та обладнання, з якими необхідно працювати.
- 2.1.3. Зовнішній стан, справність вилок, вимикачів, розеток, цілісність ізоляції кабелів живлення і т. інше).
- 2.2. При несправності електропобутових електроінструментів негайно припинити роботу, вимкнути з мережі електроживлення та доповісти своєму безпосередньому начальникові.

III. Вимоги безпеки під час роботи з ручним електроінструментом.

- 3.1. Застосовувати діелектричні галоші, килимки.
- 3.2. Перевірити справність ізоляції та працездатність на холостому ході, наявність заземлення.
- 3.3. При зовнішньому огляді перевірити цілісність деталей, затяжку гвинтів, болтів, гайок, а також цілісність закріплення вузлів.
- 3.4. Звернути увагу, щоби струмопровідний провід не мав пошкоджень ізоляції, а підключення здійснювались штепсельною вишкою, яка мала би відповідну кількість робочих контактів і один - заземлення.
- 3.5. Забороняється:
- виконувати роботи, які не передбачені паспортом і інструкцією;
 - працювати з приставних (розсувних) драбин, а також на відкритих площадках під час дощу (снігопаду), при експлуатації виконувати вимоги інструкції 41;
 - передавати інструмент другим особам;
 - ремонтувати інструмент або вилок та кабель живлення;
 - працювати при виявленні диму або запаху, який схожий на запах горілої ізоляції, а також при появі на щітках колектора іскріння або кругового вогню;
 - залипати без нагляду інструмент з працюючим електродвигуном;
 - не доторкуватись до патрона, який крутиться;
 - прибирати стружку з-під свердла руками;
 - застосовувати важелі для натиску на електроінструмент з метою прискорення роботи ріжучого інструменту.
 - працювати з електроінструментом у нетверезому стані чи в стані токсичного чи наркотичного сп'яніння.

У зв'язку з небезпекою при роботі з електроінструментами, на робочому місці повинні працювати дві особи, які добре вивчили техніку електробезпеки і мають навички надати першу мед. допомогу при ураженні електрострумом.

IV. Техніка безпеки при експлуатації електропобутових приладів (пральних машин, електропрасок).

- 4.1. Для прання, висушування, прасування одягу в структурних підрозділах повинні бути спец. приміщення, обладнані заземлюючими (зануляючими) пристроями.
- 4.2. Заземлення кожного корпусу електропобутових приладів від шини заземлення повинно бути виконано окремим проводом при допомозі болтів, чи електрозварювання.
- 4.3. Вимірювання величини опору заземлюючого пристрою повинно проводитись не менше як один раз на рік.
- 4.4. Поблизу кожного приладу повинні бути вивішені правила користування і техніки безпечної експлуатації.
- 4.5. Біля кожного прасувального стола, обладнаного електропрасками, а також в кімнатах, де є пральні машини, на підлозі обладнуються ізольовані підставки жорстко закріплені до підлоги.
- 4.6. Робоча поверхня прасувальних столів виготовляється з матеріалів, які не проводять електричний струм (дерево, пластмаса і т.інше).
- 4.7. Підставки для прасок виготовляються з металу і прикріплюються до ізолюючих основ.
- 4.8. При експлуатації електропобутових приладів забороняється:
 - послідовно вмикати в заземлюючий провідник декілька побутових приладів;
 - стояти на підлозі, яка проводить струм;
 - використовувати трубу водопроводу, деталі опалювальної системи для заземлення приладів;
 - використовувати штепсельні вишки для вмикання і вимикання стаціонарно використовуваних приладів;
 - застосовувати кабель живлення з пошкодженою ізоляцією або без штепсельних вилок для вмикання в електричну мережу;
 - залишати без нагляду електропобутові прилади, які не вимкнуті з електромережі;
 - використовувати продовжувач або блоки розеток, які виготовлені самотужки.

У. Техніка безпеки при експлуатації побутової радіоелектронної апаратури (телевізорів, комп'ютерів і т.інш.)

- 5.1 В залежності від категорії приміщень побутова радіоелектронна апаратура вмикається в електромережу або через розподільчі і понижуючі трансформатори.
- 5.2 Металеві корпуси апаратури напругою вище 42 В змінного струму та вище 110 В постійного струму в приміщеннях з підвищеною небезпечкою і особливо небезпечних приміщеннях повинні бути

заземлені (занулені), за винятком апаратури з подвоєною ізоляцією або які включені через мережу розподільчих трансформаторів.

5.3 При експлуатації побутової радіоелектронної апаратури, забороняється:

- використовувати радіоапаратуру (ел.техніку), яка виготовлена самотужки;
- порушувати вимоги інструкції з експлуатації апаратури, які вказані в паспортах;
- використовувати виготовлені самотужки продовжувачі і блоки розеток.

У1. Техніка безпеки при експлуатації електропилесосів.

- 6.1. Перед обслуговуванням чи чисткою апаратури необхідно вимкнути його з електромережі, тому, що виникає небезпека ураження електричним струмом або спричинити до самовмикання.
- 6.2. Не залишати без нагляду апарат підключеним до електромережі, Необхідно вимикати після використання і перед обслуговуванням.
- 6.3. Не використовувати апарат на вологих підлогах та всмоктувати воду пилесосом.
- 6.4. Не доторкатися до електровилки (розетки) та апарату вологими руками.
- 6.5. Використовувати аксесуари фабричного виготовлення.
- 6.6. Не використовувати апарат з пошкодженою вилкою або кабелем живлення.
- 6.7. Не експлуатувати пилесос, якщо він працює не належним чином (упущений з висоти, пошкоджений, зазнав впливу води і т.інш.) та доповісти своєму безпосередньому начальникові.
- 6.8. Не пересувати апарат, тягачи його за кабель живлення, не використовувати кабель як ручку, не затискати кабель дверима та не слід натягувати його поблизу гострих кутів і країв.
- 6.9. Не перевозити апарат через кабель живлення і не держати кабель живлення біля нагрівальних приладів; не вимикати із розетки, держачись за кабель живлення.
- 6.10. Не допускати контакту з втягуючими пристроями пилесоса одягу, волосся, частин тіла, Виключати попадання в пилесос гострих твердих предметів, шпильок, голик.
- 6.11. Забороняється збирати пилесосом предмети, які горять (цигарки, сірники, гарячий попіл).
- 6.12. Забороняється використовувати пилесос для збирання легкозаймаючих або вибухових рідин (бензин, гас і інші) і не користуватися пилесосом там, де вони можуть бути присутніми.
- 6.13. Не використовувати пилесос без пилезбірника.
- 6.14. Не рекомендується ставити пилесос на стілець (стіл) - це може привести до падіння та виводу із ладу.
- 6.15. При появі тріщин або інших пошкоджень, негайно припинити роботу і доповісти своєму безпосередньому начальникові.

- 6.16. Ремонт апарата проводити обслуговуючому персоналу забороняється.
- 6.17. Не витягати кабель живлення далі червоної позначки.
- 6.18. При появі диму (короткого замикання), полум'я, вимкнути з електромережі, загасити і доповісти адміністрації.

УІІ. Вимоги безпеки під час роботи

- 7.1. При вологому прибиранні слід вимкнути всі електроприлади.
- 7.2. Вмикати в електророзетку, яка справна і відповідає конструкції вилки приладів.
- 7.3. Не вмикати в штепсельну розетку приладів через перехідні пристрої одночасно з побутовими приладами підвищеної потужності.
- 7.4. Не допускати попадання вологи в електророзетки, вимикачі, електрощити і т.інше.

УІІІ. Вимоги безпеки після закінчення роботи

- 8.1. Вимкнути електроприлади, технологічне обладнання, вентиляцію із мережі електричного струму.
- 8.2. Прибрати робоче місце.
- 8.3. Не залишати на робочому місці тліючих предметів, вогненебезпечних матеріалів, обігрівачів і т.інше.
- 8.4. Про усі недоліки, порушення ТБ доповісти своєму безпосередньому начальнику.
- 8.5. Після закінчення роботи вимкнути освітлення.

ІХ. Вимоги безпеки в екстремальних умовах

- 9.1. Кожен співробітник повинен мати навички надання долікарської допомоги особі, яка знепритомніла чи отримала електротравму. При виникненні пожежі згідно розрахунку співробітники, використовуючи первинні засоби гасіння пожежі, зобов'язані до прибуття пожежних машин взяти активну участь у гасінні та евакуації людей та майна.

Х. Правила надання першої медичної допомоги

- 10.1. При будь-якому нещасному випадку потерпілий повинен бути доставлений у медичний пункт. Якщо людина втратила свідомість, то свідки події повинні негайно викликати швидку допомогу.
- 10.2. До прибуття лікарів потерпілому надають першу невідкладну допомогу. Швидкість дій, спритність і уміння в цих випадках відіграють вирішальну роль. Зупинити кровотечу, перев'язати, накласти шини, зробити штучне дихання повинні вміти всі працюючі. Якщо у потерпілого відсутні зовнішні ознаки життя (немає дихання, не б'ється серце, відсутній пульс), це ні в якому

разі не означає, що людина мертва і можна припинити дії по його оживленню. Висновок про смерть вправі зробити тільки лікар.

- 10.3. При важких травмах потерпілого не можна різко рухати - це може викликати болісний шок. Знімати одяг чи взуття з потерпілого необхідно дуже обережно, щоб не заподіяти йому болю. Якщо зняти одяг чи взуття важко, треба його обережно розрізати.
- 10.4. Здоров'я і життя потерпілого від нещасного випадку багато в чому залежить від того, наскільки швидко і кваліфіковано йому надана перша допомога.
- 10.5. Підіймаючи, переносячи і перевозячи потерпілого, не можна заподіювати йому занепокоєння й біль, надавати йому незручне чи небезпечне положення. При найменшій можливості потрібно знайти помічників і перенести потерпілого на носилках. Піднімати потерпілого і укладати на носилки потрібно зі здорової сторони, стоячи на одному коліні, не змінюючи його. Варто підсунути руку під спину так, щоб пальці показали з іншого боку. Якщо можливо, треба не переносити потерпілого до носилок, а не встаючи з колін підняти з землі так, щоб хто-небудь підклав у цей час під нього носилки. Особливо це важливо при всякого роду переломах, у цих випадках необхідно, щоб місце перелому хто-небудь підтримував.

XI. При ураженні електричним струмом

- 11.1. Насамперед звільнити потерпілого від впливу струму. Вимкнути рубильник або викрутити запобіжники. Якщо це не можливо, відтягнути провід сухою дерев'яною палкою або відтягнути потерпілого, використовуючи при цьому діелектричні рукавиці або штучні ізолюючі засоби: сухий мотузок, палку, дошку і т.п.
- 11.2. Якщо потерпілий тільки-що прийшов до тями від запаморочення, його необхідно укласти і до прибуття лікаря забезпечити повний спокій, безперервно спостерігаючи за диханням та пульсом. Не можна дозволяти йому рухатись, тому що відсутність тяжких симптомів після ураження електричним струмом не виключає можливості послідуєчого погіршення стану. Якщо потерпілий знаходиться в несвідомому стані, але у нього стійке дихання та пульс, його слід укласти, розстягнути одяг, створити приток повітря, дати понюхати нашатирний спирт, оббризнути водою. Якщо потерпілий в несвідомому стані, а дихання його дуже рідке і судорожне або він зовсім не дихає і у нього не можна прощупати пульс, необхідно негайно приступити до штучного дихання та масажу серця, розстібнувши перед цим утруднюючий одяг та поклавши потерпілого на спину.
- 11.3. Перед проведенням штучного дихання потрібно забезпечити прохідність верхніх дихальних шляхів, які у непритомного потерпілого, що лежить на спині, завжди закриті запаланим язиком.

Той, хто проводить штучне дихання повинен підсунути одну руку під шию потерпілого, а долонею другої руки надавити на лоб, максимально закидаючи голову потерпілого назад. Зробити глибокий вдих відкритим ротом, потім повністю щільно охопити губами відкритий рот потерпілого і зробити енергійний видих, з деяким зусиллям вдуваючи повітря в його рот, одночасно закрити ніс потерпілого щокою або пальцями руки, яка знаходиться на лобі. Як тільки грудна клітка потерпілого піднялася, вдування повітря призупинити, підняти голову, відбувається пасивний видих потерпілого. Несильним натисненням руки на грудну клітку потерпілого допомогти повітрю вийти з легенів потерпілого. Інтервал між штучними вдихами повинен бути біля 5 секунд.

- 11.4. При зовнішньому масажі серця треба розташовуватися збоку від потерпілого і нахилившись, зробити два швидких енергійних вдування. Розігнувшись, залишаючись з того ж боку від потерпілого, долоню однієї руки покласти на нижню половину грудини, відступивши на два пальці вище від її нижнього краю, а пальці підняти. Долоню другої руки покласти зверху першої поперек або вздовж і натискати на грудину, допомагаючи нахилом свого тулуба. Руки при натисненні на грудину повинні бути випростані в локтєвих суглобах. Натискати на грудину слід різкими поштовхами, так щоб зміщати грудину на 4-5 см., на протязі 0,5 сек. з інтервалом 0,5 сек. Таким чином, за хвилину повинно бути не менше 60 натискань та 12 вдувань.
- 11.5. Проведення реанімації слід перервати через 2 хвилини на 2-3 сек. для визначення пульсу на сонній артерії.
- 11.6. негайно припинити масаж серця потерпілому слід у разі появи пульсу під час перерви масажу серця.
- 11.7. Штучне дихання продовжувати до тих пір, поки не появиться самостійне дихання. У всіх випадках ураження електричним струмом терміново викликати лікаря або доставити потерпілого після надання першої допомоги в лікарський заклад.

Інструкцію розробив
Головний енергетик

В.Л.Відменко

ПОГОДЖЕНО:

Головний інженер

М.В.М'якушко

Керівник служби охорони праці

А.П.Узунова

Юрисконсульт

Ф.О.Прийходько

